

Bruksela, 6 czerwca 2019 r.
(OR. en)

10011/19

ATO 65
RECH 321
SAN 292

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli (część II) / Rada
Nr poprz. dok.:	9437/19 ATO 56 RECH 271 SAN 256
Dotyczy:	Pozaenergetyczne technologie i zastosowania jądrowe i radiologiczne – Konkluzje Rady (6 czerwca 2019 r.)

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady w sprawie pozaenergetycznych technologii i zastosowań jądrowych i radiologicznych; konkluzje te zostały przyjęte przez Radę ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu w dniu 6 czerwca 2019 r.

KONKLUZJE RADY

w sprawie pozaenergetycznych technologii i zastosowań jądrowych i radiologicznych

Uznając,

- że technologie jądrowe i radiologiczne odgrywają ważną rolę poza sektorem energii jądrowej w kluczowych obszarach, takich jak medycyna, przemysł, badania naukowe i środowisko, przynosząc obywatelom UE liczne korzyści, i ZE ŚWIADOMOŚCIĄ istotnego wkładu, jaki nauka w dziedzinie jądrowej może wnieść w stawianie czoła wyzwaniom społecznym;
- że prawodawstwo Euratom wymaga, aby wykorzystywanie technologii jądrowych i radiologicznych do celów niezwiązanych z energią było odpowiednio uzasadnione, aby ochrona ludności, pacjentów i personelu przed promieniowaniem została odpowiednio zoptymalizowana oraz aby pozaenergetyczne odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe były w bezpieczny sposób unieszkodliwiane;
- konkluzje Rady z lat 2009¹, 2010² i 2012³ w sprawie bezpieczeństwa dostaw izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych w Unii Europejskiej oraz ZWRACAJĄC UWAGĘ na sprawozdanie Agencji Dostaw Euratomu z 2015 r. oraz dokument prezydencji z 2016 r.⁴ dotyczące tej samej kwestii;
- że od 2012 r. europejskie obserwatorium dostaw izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych monitoruje ogólną podaż izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych, a w szczególności koordynację harmonogramów prac reaktorów i w istotny sposób przyczynia się do uniknięcia znacznych niedoborów izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych w UE;
- rolę Agencji Dostaw Euratomu w zapewnianiu dostaw źródłowych materiałów jądrowych niezbędnych do reaktorów badawczych i z uwagi na cele w zakresie produkcji izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych oraz ODNOTOWUJĄC zmienione sprawozdanie⁵ w sprawie zabezpieczenia europejskiego zaopatrzenia w uran wzbogacony do 19,75 % dla reaktorów badawczych oraz do produkcji izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych;

¹ Dok. 17025/09.

² Dok. 16358/10.

³ Dok. 17453/12.

⁴ Dok. 8403/16.

⁵ http://ec.europa.eu/euratom/docs/ESA_HALEU_report_2019.pdf

- postępy poczynione w ostatnim czasie w kilku państwach członkowskich w związku z przejściem z uranu wysoko wzbogaconego na nisko wzbogacony uran o podwyższonym stopniu wzbogacenia⁶, które pozwoliły zapewnić dodatkowe zdolności w zakresie wytwarzania izotopów promieniotwórczych oraz uruchomić lub kontynuować projekty dotyczące nowych zakładów produkcyjnych, w tym reaktorów badawczych i technologii alternatywnych;
- że produkcja materiałów źródłowych na potrzeby łańcucha dostaw izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych ma znaczenie dla zwiększenia odporności europejskiego łańcucha dostaw i dla zmniejszenia zależności od podmiotów zagranicznych;
- konkluzje Rady z 2015 r. w sprawie uzasadnienia obrazowania medycznego obejmującego narażenie na promieniowanie jonizujące⁷, w których wezwano do lepszego wdrożenia dyrektywy Rady 2013/59/Euratom⁸ w kilku dziedzinach;
- konferencję dotyczącą podejmowania wyzwań społecznych poprzez rozwój medycznych, przemysłowych i badawczych zastosowań technologii jądrowych i radiologicznych, zorganizowaną przez Komisję w dniach 20–21 marca 2018 r., oraz warsztaty techniczne w Brukseli na temat przyszłości izotopów promieniotwórczych do celów medycznych zorganizowane przez Komisję w dniu 7 lutego 2019 r., jak również europejską analizę medycznych, przemysłowych i badawczych zastosowań technologii jądrowych i radiologicznych⁹;
- że rola pozaenergetycznych technologii jądrowych i radiologicznych w realizacji Agendy 2030 została uznana na szczecelu międzynarodowym oraz że znaczenie tych działań zostało wyraźnie podkreślone w 7 spośród ośmiu celów zrównoważonego rozwoju, a także uznając aktywną rolę Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) we wspieraniu krajów wykorzystujących pozaenergetyczne technologie jądrowe i radiologiczne, aby przyczynić się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju,

⁶ Nisko wzbogacony uran o podwyższonym stopniu wzbogacenia (HALEU) to izotop uranu U^{235} wzbogacony do między 5 a 20%. W praktyce wzbogacenie do 19,75 % stosuje się w przypadku paliw HALEU dla reaktorów badawczych oraz do celów produkcji izotopów promieniotwórczych.

⁷ Dok. 14617/15.

⁸ Dyrektywa Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiająca podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylająca dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (Dz.U. L 13 z 17.1.2014, s. 1–73).

⁹ <https://ec.europa.eu/energy/en/studies/european-study-medical-industrial-and-research-applications-nuclear-and-radiation-technology>

1. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE prace przygotowawcze podjęte przez Komisję w celu opracowania programu strategicznego dotyczącego medycznych, przemysłowych i badawczych zastosowań technologii jądrowych i radiologicznych (SAMIRA).
2. PODKREŚLA znaczenie sfinalizowania badań prowadzonych przez Komisję we współpracy z państwami członkowskimi w celu lepszego zrozumienia unijnego rynku izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych¹⁰.
3. ZACHĘCA Komisję do wspierania badań nad zagadnieniami związanymi z pozaenergetycznymi zastosowaniami technologii jądrowych i radiologicznych, takimi jak medyczne zastosowania promieniowania jonizującego, ulepszone paliwa do produkcji izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych oraz zoptymalizowane wykorzystywanie europejskich reaktorów badawczych, oraz PODKREŚLA znaczenie terminowego opracowania planu działania w zakresie badań nad zastosowaniami medycznymi¹¹.
4. POPIERA stałe monitorowanie łańcucha produkcji izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych przez europejskie obserwatorium dostaw izotopów promieniotwórczych do celów medycznych, a także wysiłki i działania podejmowane przez Agencję Dostaw Euratomu na rzecz zapewnienia bezpiecznych dostaw materiałów źródłowych.
5. ZWRACA SIĘ do Komisji o opracowanie planu działania, w którym podkreślone zostaną obszary priorytetowe i który przedstawi konkretne działania do podjęcia w tych obszarach. Plan działania powinien w szczególności dążyć do zabezpieczenia dostaw izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych w UE, poprawy ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa europejskich pacjentów i personelu medycznego zgodnie z celami określonymi w dyrektywie 2013/59/Euratom^[...] oraz do ułatwienia innowacji w medycznych zastosowaniach izotopów promieniotwórczych, produktów radiofarmaceutycznych i promieniowania jonizującego.

¹⁰ Prowadzone przez JRC badania SMeR (*Sustainable and Resilient Supply of Medical Radionuclides in the EU*): badanie SMeR-1 dotyczące izotopów promieniotwórczych do zastosowań diagnostycznych, zakończone w 2018 r., oraz badanie SMeR-2 dotyczące izotopów promieniotwórczych do zastosowań terapeutycznych, mające rozpocząć się w 2019 r.

¹¹ DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI z 14.12.2018 w sprawie finansowania działań pośrednich w ramach rozporządzenia Rady (Euratom) nr 2018/1563 i w sprawie przyjęcia programu prac na lata 2019–2020.

6. **PODKREŚLA**, że technologia i zastosowania jądrowe i radiologiczne oraz związane z nimi dziedziny nauki odpowiadają na wiele różnych społeczno-ekonomicznych potrzeb wszystkich państw członkowskich i przyczyniają się do zaspokajania tych potrzeb, w dziedzinach takich jak medycyna, żywność i rolnictwo, środowisko, przemysł, materiały, przestrzeń kosmiczna i dziedzictwo kulturowe, oraz **ODNOTOWUJE**, że wszystkie państwa członkowskie czerpią korzyści ze stosowania technologii radiologicznych i jądrowych w wyżej wymienionych dziedzinach.
7. **PODKREŚLA** istotny wkład europejskich reaktorów i obiektów badawczych w rozwijanie pozaenergetycznych zastosowań technologii jądrowych i radiologicznych oraz **ZWRACA UWAGĘ**, że zabezpieczenie dostaw paliwa i wdrożenie bezpiecznych i trwałych rozwiązań w zakresie gospodarowania użytymi paliwami i odpadami promieniotwórczymi z tych reaktorów i obiektów należy do istotnych obowiązków państw członkowskich i posiadaczy zezwoleń.
8. **ZACHĘCA** Komisję, by we współpracy z państwami członkowskimi informowała o korzyściach i zagrożeniach wynikających z różnych pozaenergetycznych zastosowań technologii jądrowych i radiologicznych.
9. **PODKREŚLA** znaczenie dalszego wzmacniania budowania zdolności państw członkowskich, w szczególności poprzez międzyregionalne, regionalne i krajowe szkolenia oraz inne działania w obszarze pozaenergetycznych technologii i zastosowań jądrowych i radiologicznych oraz w związanych z nimi dziedzinach nauki.
10. **WZYWA** Komisję i państwa członkowskie do dalszego zaspokajania zidentyfikowanych priorytetowych potrzeb i spełniania wymogów w zakresie pozaenergetycznych technologii i zastosowań jądrowych oraz związanych z nimi dziedzin nauki.
11. **ZACHĘCA** Komisję i państwa członkowskie, aby we współpracy z MAEA¹² i innymi odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, takimi jak FAO i WHO, kontynuowały prace nad pozaenergetycznymi zastosowaniami technologii jądrowych i radiologicznych przy jednoczesnym unikaniu powielania prac, w tym, by kontynuowały swoją działalność polegającą na transferze pozaenergetycznych technologii jądrowych i radiologicznych, w szczególności do krajów rozwijających się, aby pomóc im w realizacji kluczowych priorytetów w zakresie rozwoju w obszarach, takich jak zdrowie i żywienie, żywność i rolnictwo, woda i środowisko naturalne lub zastosowania przemysłowe.

¹² Praktyczne ustalenia MAEA/WE dotyczące zastosowań nauk jądrowych, podpisane w 2017 r.